

# HNIEZDO 45/2019

Časopis veriacich Rímskokatolíckej farnosti Hniezdne s filiálkami Forbasy a Kamienka 10.11.2019



## Nápis na dverách kostola

K Ježišovi sa približovali všetci mýtnici a hriešnici a počúvali ho. Farizeji a zákonníci šomrali: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.“ Preto im povedal toto podobenstvo: „Ak má niekto z vás sto oviec a jednu z nich stratí, nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za tou, čo sa stratila, kým ju nenájde? A keď ju nájde, vezme ju s radosťou na plecia, a len čo príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: ‚Radujte sa so mnou, lebo som našiel ovcu, čo sa mi stratila.‘ Hovorím vám: Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú. (Lk 15, 1-10)

Napísali na Facebooku: Na dverách pri vstupe do každého kostola by tak mohla byť nálepka s informáciou: **"Tu Boh stoluje s hriešnikmi"**.

Diskutér 1: *"To ani náhodou... Posledná večera Pánova má Sviatosťný charakter, prirovnávať to k*

*stolovaniu, by zmenilo celý charakter Sv. Omše, je tam oltár; nie obyčajný stôl..., Je to miesto modlitby, prameň, miesto, kde prebýva Boh v Bohostánku a nekrvavým spôsobom sa obetuje pri každej Sv. Omši."*

Diskutér 2: *"Akonahle vy/ja otvoríme dvere kostola a vojdeme dnu, aby sme sa ako božie deti sytili jedným chlebom, Boh nas bez ohľadu na naše slabosti prijíma a syti svojim telom. zabezpečuje pre nás to najzasnejšie pohostenie a pozyva nás k stolu. a to preto, lebo tak robil vždy .nikoho neodsudzoval, ale vsetkych sytil. on oddavna "stoluje s hriešnikmi" a to je naša zachrana..."*

Každopádne, ako povedal v našom kostole 22.9.2019 Dr. Alojz Frankovský, *"v Hniezdom nejstuuje priestor spásy (záchrany) mimo tohto kostola"*. Preto: dvere jubilejného chrámu sú otvorené pre všetky *"roztratené deti."*

*Peter Olekšák, farár v Hniezdom*



# Vinič - dar Boží, dar Zeme

Jeseň je časom vinobrania. Z viníc sa zväžha hrozno, z ktorého neskôr dozrie víno. Vínná réva roky slúžila nielen ako hospodársky využiteľná plodina, ale mala svoje miesto aj v náboženských obradoch ako jeden z najstarších a najsilnejších symbolov. Jej pôvod treba hľadať v západnej Ázii. V starom Oriente sa stala symbolom blahobytu a bohatstva. Z jej plodov získavali ľudia posilňujúci, povzbudzujúci, a pri väčšom množstve opojný nápoj. V starej Mezopotámii ju pomenovali "zeleninou života." Gréci zase uctievali boha vína a neviazané radosti Dionýza. Maľby a reliéfy v chrámoch a na hrobkách svedčia o jej pestovaní aj v Egypte. Tiež v Palestíne boli bohaté vinice na stráňach a na vrcholoch kopcov, chránené plotmi proti líškam a divjej zveri. Priamo vo viniciach mali Židia vínné lisy a búdky pre strážcov. Starali sa o ne robotníci, ktorých si najímali majitelia. Vinobranie bolo spojené s veľkými židovskými sviatkami. Vínom si uctili každého hosťa. Užívalo sa nielen ako nápoj, ale aj ako liek. Na Kréte ním dokonca umývali telo človeka, ktorý zomrel. V Starom zákone sa však stretáme aj s jeho negatívnymi vlastnosťami (opilstvo, nespútanosť), preto bol na hostinách prítomný správca, ktorý dohliadal na miešanie vína s vodou. Víno je obrazom životnej radosti a veselosti ľudských srdiec. Nesmelo chýbať pri žiadnej slávnosti. No poznať mieru v jeho pití je kráľovskou čnosťou. Oddávna je spájané s pravdou. Stará múdrosť hovorí: "Keď prichádza víno, odchádzajú tajnosti."

Povzbudzuje, je v ňom sila ducha, dáva krídla fantázii. V ranom kresťanskom umení sa na hrobch nachádzajú obrazy viniča, ktoré symbolizujú blažený nebeský život. So symbolikou vínnej révy ako Cirkvi sa stretávame v období stredoveku, a to na portáloch chrámov a kaplniek. Úponky viniča zdobia mnohé liturgické nádoby, oltáre a svätostánky.

Vinice a pestovanie vínnej révy sú biblické obrazy vyvoleného ľudu. "Bo vinicou Pána zástupov je dom Izraela a júdski muži jeho sadom rozkošným." (Iz 5,7). Vínnny kmeň, vykorený z Egypta sa vďaka nebeskému záhradníkovi opäť úžasne rozrástol: "Z Egypta si preniesol vinicu, pohanov si vyhnal a vysadil si ju. Pôdu si pripravil pre ňu, zasadil si jej korene a zaplnila krajinu. Svojou tŕňou pokryla úbočia a Božie cédre ratolesťami." (Ž 80, 9-11). V knihe proroka Izaiáša (Iz 55,1) Boh bezplatne ponúka smädným nielen vodu, ale aj víno a mlieko. Teda nielen život, ale aj radosť. Vo Veľpiesni pozýva snúbenica svojho milého do vinice: "Včasráno pôjdeme do viníc pozrieť sa na vinič, či sa už rozvíja, či sa kvet otvára..." (Pies 7, 13). Vyzvedači odrezali v Kanaánskej zemi ratolesť s hroznovým strapcom ako znamenie zaslúbenej zeme a naplnenie Božieho prisľúbenia (Nm 13, 23). Obrovské hrozno nesené dvoma mužmi na tyči symbolizuje Spasiteľa na kríži. Ako hrozno zreje pod vinárskym lisom, Spasiteľ pod tŕachou kríža preliat svoju krv. Táto symbolika

vrcholí v Ježišom podobenstve o zlých vinohradníkoch, ktorí zabili nielen sluhov, ale aj hospodárovho syna (Mt 21, 33- 41). Podobenstvo o robotníkoch vo vinici v inej kapitole Matúšovho evanjelia zase opisuje dobrotu Boha, ktorý nemeria podľa zásluh človeka (Mt 20, 1- 16). Prvý zázrak učinil Ježiš na svadbe v Káne, keď premenil vodu na víno (Jn 2, 3-11). Milosrdný Samaritán ošetril olejom a vínom rany toho, ktorý padol do rúk zbojníkov (Lk 10, 34). Ježiš o sebe povedal: "Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia." (Jn 15, 1-3). "Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia..." (Jn 15, 4-5). Symbolika vína sa ocitá v Biblii na svojom vrchole vo chvíli, keď Ježiš pozdvihol kalich pri Poslednej večeri a povedal: "Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov. Hovorím Vám: Odteraz už nebudem piť z tohoto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca." (Mt 26, 27- 29). Krv a víno majú rovnakú farbu. Víno v spôsobe Kristovej Krvi nastupuje na miesto krvavej obety Starého zákona. Vinič je spájaný aj s Pannou Máriou. Autori sa

odvolávajú na Knihu Siracha: "Ako vinič prinášam ľubovonné plody a z mojich kvetov vzíde skvelé a prevzácne ovocie." (Sir 24, 23). Dôležitú úlohu má i v legendách svätcov, ako napr. u sv. Václava, ktorý okopáva vinicu a lisuje víno k príprave obetných darov.

Patrónom vinohradníkov je sv. Urban- pápež a mučeník. Povzbudzoval kresťanov odsúdených na smrť a obrátil na vieru mnoho pohanov. Legenda hovorí, že sa pred svojimi prenasledovateľmi ukryl vo vinici, čo mu zachránilo život. Vinohradníci v niektorých krajinách jeho sochu ovijajú girlandami rozvinutej vínnej révy, alebo kladú nádoby s vínom k jeho nohám. No najmä v modlitbách svätca prosia, aby chránil vinice pred nepriaznivým počasím a doprial im dobrú úrodu. Je taktiež patrónom proti mrazu a opilstvu. Mnohé sochy sv. Urbana sa nachádzajú aj pri cestách vedúcich do vinohradov.

*Spracované podľa: Sväté Písmo, M. Lurker: Slovník biblických obrazov a symbolov, J. Royt, H. Šedinová: Slovník symbolov, Kozmos, príroda a človek v kresťanskej ikonografii, G. H. Mohr: Lexikón symbolov (obrazy a znaky kresťanského umenia), H. Biedermann: Lexikón symbolov, E. Plešková: Ukáž nám cestu.*

*Andrea Matfiaková*

## Pamätaj človeče

*Práve toto by si mal uvedomiť každý, kto v deň sviatku - na Dušičky navštívi cintorín.*

*Tu sa môžeme najlepšie vhlbiť do seba a nerušene rozjímať. Na tomto mieste vidíme, aká je pomínutelná svetská sláva, bohatstvo, radosť a potešenie z nadobudnutého majetku, ktorý užívame. Tu plne chápeme, ako v tichu odpočívajú vedľa seba bohatí, chudobní, žobráci i krásavci...Mladý človek nerád počúva o smrti a často sa s úsmevom povzniesie nad bolesťami a plačom starších a smútiacich s myšlienkami: „Ja som mladý, silný,*

*zdravý a plný energie mňa sa to netýka.” Jedinou pravdou je, že ešte neprešiel skúškami, nezažil biedu, bolesť a utrpenie rodičov a preto sa mu smrť zdá vzdialená. Mnohí žijeme tak, ako by sme tu mali ostať večne. Na Dušičky si zvlášť dôrazne pripomíname, že sme len biednymi smrteľníkmi. Na tento sviatok je skoro na celom svete zvykom, že sa chodí na cintorín. S úctou a láskou pri kladení vencov, kvetov a zapálením sviečok na hroby milovaných spomíname a vŕcne sa modlíme. Skutočne až tu človek vidí, aký je biedny a aký je dočasný ľudský*

*život. Celý svoj život drieme na majetku, pestujeme svoju krásu a všetko je to nanič. Zabúdame na to, čo by malo byť osožné pre našu dušu. Je krásne, keď ľudia nezabúdajú na svojich drahých v ich večnom odpočinku a zdobia ich hroby. No mali by sme vedieť, že naši milí mŕtvi nepotrebujú okrasy a parady hrobov. Mŕtvi nás prosia rečou, ktorú nepočujeme, o modlitby a obetné sv. omše. Tieto znamenajú pre ich duše najviac. Pamätajme, že i my raz budeme túto pomoc potrebovať vo večnosti pre svoju dušu.*

*Anička Jurcová*

**FARSKÉ OZNAMY**  
**32. CEZROČNÁ NEDEĽA**  
**10. november 2019**

**Liturgický kalendár:**

Pondelok: Svätého Martina z Tours, biskupa, spomienka + **lampionový sprievod**  
 Utorok: Svätého Jozafáta, biskupa a mučeníka, spomienka  
**NEDEĽA: 33. CEZROČNÁ NEDEĽA**

**Časy a úmysly sv. omší:**

PO	11.11.	Hniezdne	18.00 - pre deti	+ Anna, Andrej a Ján Dubjel
UT	12.11.	Hniezdne	7.00	ZBP pre Katarínu a Dorotu
		<b>Forbasy</b>	<b>17.00</b>	+ Mária, Margita a Jozef Podolský
ST	13.11.	Hniezdne	18.00	ZBP rodina Konkoľová
ŠT	14.11.	<b>Forbasy</b>	<b>17.00</b>	ČBŽR
		Hniezdne		18.00 VEČERADLO (sv. ruženec) bude v Kostole sv. Bartolomeja.
PIA	15.11.	Hniezdne	7.00	za veriacich
SO	16.11.	<b>Hniezdne</b>	<b>18.00 - vigílná</b>	ZBP rodina Marián Osvald (zastupovanie z Lomničky)
NE	17.11.	<b>Forbasy</b>	<b>9.00</b>	ZBP Július Vyrostek (40 rokov života) (zastupovanie z Lomničky)
		<b>Hniezdne</b>	<b>10.30</b>	ZBP Edita a Ján Pardus (60 rokov) (zastupovanie z Lomničky)

- ♦ **ÚMYSLY SV. OMSÍ 2020** si už môžete zapísať. Prosím, ak máte na budúci rok nejaké výročia, jubileá zahlásťte ich teraz, kým nebudú vaše plánované termíny obsadené niekým iným. Spravidla vieme zapísať každej rodine dva úmysly, ktoré odslúžime v našej farnosti. Ak máte potrebu ďalších sv. omší (aj gregoriánske), viem ich odslúženie zabezpečiť u iného kňaza.
- ♦ **POZVÁNKA NA DIECÉZNU PŮŤ** pri príležitosti Pamätného dňa narodenia Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka dňa **16.11.2019 v Spišskej Kapitule**. Program začne modlitbou posvätného ruženca o 10.00.
- ♦ **DOVOLENKA:** Od 17. - 27. novembra 2019 budem na púti do Guadalupe. V súrnych prípadoch kontaktujte RKFÚ Stará Ľubovňa.
- ♦ **PRÍSPEVOK NA UPRATOVANIE KOSTOLOV FARNOSTI: Príspevok na rok 2020** (5 €/ rok a dospelého člena rodiny) môžete v obálke s menami a číslom domov odovzdať v sakristiách kostolov alebo vo Forbasoch p. Veronike Kiliányovej a v Hniezdnom p. Aničke Kriššákovej **do 30. novembra 2019**. Ak niekto neuhradil poplatok za tento či predchádzajúce roky, môže stále dlh doplatiť.
- ♦ **DARY: Boj proti hladu**, kúpa medovníkov minulú nedeľu - Forbasy: 460,40 € a Hniezdne 373,11 €, spolu **833,51 €**. Marta Kleinová darovala na kostol (poštou) **100 €**. Pán Boh zaplať!

**GODZONE**  
**TOUR 2019**  
**IDE O VIAC**

**18.11.19    19.11.19    20.11.19    21.11.19    22.11.19**

**PREŠOV**

**POPRAĐ**

**ŽILINA**

**B. BYSTRICA**

**BRATISLAVA**

**TATRAN HANDBALL  
ARÉNA  
18:00 - 21:00**

**POPRAĐ  
ARÉNA  
18:00 - 21:00**

**TIPSPORT  
ARÉNA  
18:00 - 21:00**

**ZIMNÝ  
ŠTADIÓN  
18:00 - 21:00**

**ZIMNÝ ŠTADIÓN  
ONDREJA NEPELU  
18:00 - 21:00**